

Helse- og omsorgsdepartementet
P.B 8011 Dep
0030 OSLO

Asker 3 mai 2007

**HØRING – IMPLEMENTERING AV EU – DIREKTIV 2005/36/EF –
OM GODKJENNING AV YRKESKVALIFIKASJONER FOR
HELSEPERSONELL I NORSK RETT**

Det vises til brev av 6.02.2007 med invitasjon til å inngi høringsuttalelse vedr.
implementeringen av EU-direktiv 2005/36/EF.

Med dette oversendes uttalelse fra Norske Ortoplisters Forening.

Ortoplisters utgjør en liten, men sentral gruppe helsepersonell i arbeidet med
diagnostikk, forebyggende arbeid og behandling av skjeling, synsnedsettelse,
samsynsproblemer og øyerelaterte lese-/skrivevansker.

For tiden er det 32 ortoptister i arbeid på landsbasis. 9 av disse arbeider på
øyeavdelinger i offentlige sykehus, 18 driver privat praksis, mens 5 arbeider delvis
privat delvis offentlig.

Det finnes pr. i dag ingen utdanning for ortoptister i Norge, slik at alle våre
medlemmer er utdannet i utlandet:

9 stk	er utdannet i Tyskland
7 stk	i Sveits
8 stk	i Sverige
8 stk	i Stor Britannia
1 stk	i Nederland

De fleste EU-land utdanner ortoptister og stiller krav til innhold i- og omfang av
utdanning og praksis. Organiseringen av utdanningen varierer fra land til land. I
Sverige er utdanningen en videreutdanning som bygger på sykepleierstudiet. I Stor
Britannia er ortoptistutdanningen på bachelor-nivå med mulighet til 2-årig master på
universitet.

Norske Ortoplisters Forening ser behovet for økt kompetanse innen vårt fagfelt i
Norge og har som målsetting at det skal etableres en ortoptistutdanning i Norge.
Mange av våre medlemmer vil i løpet av noen år nærme seg pensjonsalderen. Dette
aktualiserer behovet for et eget utdanningstilbud i Norge ytterligere.

NORSKE ORTOPTISTERS FORENING

De europeiske ortoptistorganisasjonene samordner sitt arbeid gjennom *L'Orthoptie dans l'union Européenne*. For å legge til rette for ortoptisters mulighet til arbeide i EU/EØS-området arbeides det for å harmonisere innholdet i utdanningene på tvers av landegrensene. Organisasjonen har utarbeidet en standard for krav til offentlig godkjenning av ortoptister når det gjelder utdanningens innhold og praksis. Organisasjonen godkjenner utdannings-institusjoner med utgangspunkt i denne standarden. Arbeidet med å etablere en felles plattform slik direktivet legger opp til, ligger det derfor vel til rette for når det gjelder vår profesjon.

Da ortoptister slik enkelte andre helsepersonellgrupper, ikke har hatt særskilt sektordirektiv i EU, skjer godkjenning av ortoptister i dag i hht regelverket nedfelt i det såkalte første generelle direktiv (Rdir 89/48/EØF), eller «treårsdirektivet». «Treårsdirektivet» åpner for at det kan søkes om godkjenning som ortoptist i Norge med en treårig utdanning fra et EU-land.

Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell, anvender i dag den anbefalte standard som er fastsatt av *L'Orthoptie dans l'union Européenne*. Norske Ortoplisters Forening er svært tilfreds med dette og legger til grunn at dette fortsatt skal være nivået for tildeling av autorisasjon som ortoptist i Norge.

Helsepersonell skiller seg fra andre grupper som yter tjenester, ved at vårt arbeid har direkte betydning for liv og helse og vi håndterer - og får innsyn i sensitive opplysninger om pasientene. Helsetjenester står derfor i en særstilling sammenlignet med andre tjenester direktivet skal regulere. Den norske lovgivingen når det gjelder organiseringen av helsetjenestene, helsepersonells yrkesutøvelse og pasientenes rettigheter utgjør et viktig rammeverk for å ivareta sikkerheten i helsevesenet.

Norske Ortoplisters Forening er positiv til alle tiltak som kan gjøre det enklere for ortoptister og annet helsepersonell å utøve sitt yrke på tvers av landegrensene og vil i utgangspunktet støtte alle virkemidler som legger til rette for dette. Dette må imidlertid ikke gå på bekostning av sikkerheten for pasientene, kvaliteten i helsetjenesten eller tilliten til helsepersonell og helsetjeneste. Vi ser det derfor som vesentlig at direktivet ikke er til hinder for at helsepersonell må oppfylle vilkår som er gitt, for å sikre faglig forsvarlige helsetjenester og er glad for at hovedtrekkene i den norske ordningen mht kravene til godkjenning av helsepersonell og til helsepersonells yrkesutøvelse inkludert disiplinærsystemet, kan opprettholdes.

Vi har med interesse merket oss at det skal innføres en ordning med yrkespass til fremme av informasjonsutveksling mellom yrkesutøverens vertsmedlemsstat. I tillegg til at dette vil lette yrkesutøvernes mobilitet, ser vi at dette kan ha betydning for å sikre at helsepersonell som har vært gjenstand for reaksjoner fra helsemyndighetene i ett land, ikke så enkelt kan flytte over landegrensene og fortsette sin yrkesutøvelse.

Direktivet legger til rette for at tjenesteytere som skal yte midlertidige eller tilfeldige grenseoverskridende tjenesteytelser, kan gjøre dette uten at det stilles krav samme krav til godkjenning som ved permanent yrkesutøvelse. Den beskyttelse pasientene er gitt gjennom bl.a. autorisasjonsordningen for helsepersonell, er grunnleggende i

NORSKE ORTOPTISTERS FORENING

helsetjenesten. Pasientenes behov for beskyttelse og konsekvensene ved uforsvarlig behandling er like stor, selv om det helsepersonell pasienten møter, kun er i landet i kort tid. Helsetjenester står i en særstilling når det gjelder tjenesteytelser, ved at uforsvarlig virksomhet kan ha store konsekvenser for pasientens liv og helse. Det er derfor av stor betydning at det etableres gode rutiner for saksbehandling og kontroll av yrkeskvalifikasjoner, slik det legges opp til i forskriftens kapittel 8.

Norske Ortoplisters Forening ser det som en forutsetning at den som skal arbeide som ortoptist i Norge, har kunnskaper i norsk. Dette er en forutsetning for å kunne yte forsvarlige tjenester og for kunne oppfylle en rekke av de krav som Helsepersonelloven stiller om informasjon til pasientene, samhandling mellom helsepersonell, journalføring m.v. Artikkel 53 i direktivet åpner for at det kan stilles krav om *"de språkkunnskaper som er nødvendige for å utøve yrket."* og dette er fulgt opp utkastet til forskrift § 9-3. Etter vår vurdering er dette kravet så sentralt, at det bør være nedfelt i Helsepersonellovens § 4 i form av en utdyping av forsvarlighetskravet.

Vi har utover dette ingen merknader til forslagene til lov- og forskriftsendringer.

Med hilsen

Karin Wranne Tangen
Leder NOF